

UNITED NATIONS POPULATION FUND - IRAQ
صندوق الأمم المتحدة للسكان - العراق

راگهینراوی هاوبهش

پاراستنی نافرەتانی عێراق له خەتەنەکردن

هەدیە ۵ ساڵان بوو که خەتەنە کرا "ئەو رۆژە زۆر دەترسام؛ دایکم منی برد بۆ ئەو ژوورە ی که تێیدا خەتەنە دەکرا، زۆر خوینم لێ رویشت و بە درزایی شەو دەگریام، ۲۰ ساڵ تێپەریوە، بەلام من هێشتا نازارم هەیە."

خەتەنە کردنی مێینه، یەکیکه له هەره نامرۆقانهترین جۆرەکانی توندوتیژی رەگەزی له سەر تاسەری جیهاندا. له رۆژی جیهانی لێنەبووردنی خەتەنەکردنی مێینه دا، پابەندیبونی خۆمان دوویات دەکەینەوه بۆ کۆتایی هێنان بە توندوتیژی دژ بە مافی مرۆف، بۆ ئەوی ئەو کچانە ی که هێشتا مەترسیی خەتەنەکردنیان لەسەرە، هەمان ئەزموونی بەنازاری هەدییه نەچیزێتەوه.

بەپێی روویبۆی (MICS)، ساڵانه لەسەدا ۷, ۴ ی کچان رووبەرۆی کرداری خەتەنەکردن دەبنەوه. هەر چەندە بەراورد بە ناوچەکه ژمارەکان کەمن، بەلام نامانجی نێمه پارێزگاری کردنه له کچان، تاوهکوو بە نازاری لەم چەشنەدا تێنەپەرن.

له هەندێک ناوچهی هەرمی کوردستانی عێراق، هێشتا خەتەنەکردنی مێینه بە رێژەیهکی زۆر ئەنجام دەدریت، نەتەوه بەکگرتوو مکان لهگەڵ دامەزر اوەکانی حکومەت و ریکخراوه ناخکومییهکان کار دەکات، بۆ ئەوی له رێگای هەلمەتی هوشیارییەوه، ریکری لەم دیارده بە نازاره بکریت. هەر وهک زانراوه، خەتەنەکردنی مێینه له زۆر لایەنەوه زیان بە نافرەتان و کچان دەگەیهنیت، بە نازاره و بە برینه، بە شێوهیهکی دەمو دەست و بۆ هەمیشه، کێشە ی تەندروستی دروست دەکات. بۆ نموونه، ئەو نافرەتانە ی که خەتەنەکراون، مەترسیی مردنی منداڵه تازه له دایکبووەکانیان، زیاتر دەبیت.

دکتور ئولورمی سوگونرۆ، نوینەری UNFPA له عێراق

پینەر هاوکینز، نوینەری UNICEF له عێراق

دینا زۆربا، نوینەری UN Women له عێراق